

Evald Christensen: Da jeg ikke kunde være til Stede ved første Behandling af dette Lovforslag, vil jeg tillade mig at tage Ordet for nogle korte Bemærkninger i Dag ved tredje Behandling. Jeg har Lyst til at begynde mit Indlæg denne Sag vedrørende med at takke den højtærede Undervisningsminister for hans altid vaagne Sans for det, der giver Mulighed for en sund og god menneskelig Udvikling paa vore Skoler og Læreanstalter, ved denne Lejlighed vore Seminarier og i vor Folkeskole, ikke paa Bekostning af, hvad man skal arbejde med og tage Prøve i til Vidnesbyrd om, at man kan regne, at man kender sit Modersmaal og kan bruge det baade mundtligt og skriftligt, men saaledes at der ogsaa bliver Tid til Fordybelse i Aandsfagene, Tid til virkeligt Arbejde med, hvad der kan give Modenhed og Skikkethed til at klare den Opdragergerning, som altid skulde være en væsentlig Del af en Lærers Arbejde, og at man saa, for at den bedste Hjælp hertil kan faas paa vore Seminarier, kan blive fri for den ulykkelige Terpning til og Skræk for Eksamen i Fag, hvor Eksamen siger saa lidt, men Omtanke og Liv er det afgørende. For at Eleverne paa vore Seminarier kan blive i Stand til at give Vidnesbyrd om, at de i alt Fald ikke er mindre skikkede til deres kommende Lærergerning end deres Kammerater, der ikke er gaaet med til det nye Forsøg, skal de i skriftligt Arbejde, i Afhandling om man vil, have Lejlighed til at klargøre, hvad de arbejder med. Ogsaa det mener jeg er en frugtbar og god Form, naar der bliver givet dem Tid til Forberedelse, og her vil det jo være af uvurderlig Betydning, om deres Lærere kunde være Vejledere og hjælpe det frem til Klarhed, som i det dunkle bor i Elevens Sind, saa at de under det Lys, som en god Lærer kan kaste over Livets vanskelige Problemer, ligesom igen kan se Vejen frem til Klarhed, saa der kan komme Grund under det, de arbejder med. Derved bliver det altid lettere med Arbejdet, og der bliver Maal for det og Mening med baade Arbejdet og Livet, og for den vordende Lærer bliver dette altid rettet mod Skolen og Forholdet til de Børn, der skal arbejdes og leves med, saa der kan blive noget af det, Grundtvig prøver paa at udtrykke ved en bestemt Lejlighed, at der af Skolen kunde skabes et Værksted, hvor der er Lys, og hvor der er Varme. Skolen skulde gerne blive et godt, lyst Sted for vore Børn at være. Den skulde gerne være et Sted, hvor det Liv, der leves i vore gode Hjem, ikke er husvild.

Jeg har ogsaa tænkt paa et andet Forhold, som muligvis kunde have faaet lidt bedre Kaar ved dette Forsøgs Fremkomst. Det er Manden fra Ploven og Pigen fra Køkkenet i Forhold til vore Seminarier, hans og hendes Mulighed for at komme ind der uden alt for lang og streng en Forberedelsestid, men jeg forstaaer, at den højtærede Undervisningsminister ikke er sindet at være særlig imødekommende i Øjeblikket. Jeg vil dog ikke undlade at give Udtryk for mit Ønske i den Retning. Jeg kan jo ikke se det anderledes, end at det er et Tab for vor Skole, om vi ved at gøre det alt for vanskeligt og stadig vanskeligere for de unge, der paa Marken og i Stue og Køkken har gaaet og tumlet med Tanker om at blive Lærere, og under dette er blevet 2, 3, maa-ske 4 Aar ældre, end det ellers er almindeligt, udelukker dem fra vore Seminarier og dermed fra at blive Lærere. Vi kan jo i den Forbindelse tænke paa den unge Mand fra Skanderborrig Enge. Der gaar vel ogsaa i vore Dage slige Mortener hist og her i vort Land. Skulde det ikke være muligt, højtærede Undervisningsminister, at finde en Form, hvorefter vi ikke lukker den Slags Mennesker ude.

Jeg ved, at det ærede Medlem Hr. Erik Appel har udarbejdet Forslag til en fri Lærerskole. Ogsaa den Side af vor Lærereuddannelse har min store Interesse, og jeg vil gerne være med til at slaa et Slag for den. Men da Forslag derom ikke er forelagt endnu, kan der jo heller ikke tages Stilling til den. Til dette bliver der forhaabentlig senere Lejlighed. Men vi har jo nu to frie Lærerskoler, en i Elbæk ved Horsens og en i Kerteminde. Ogsaa dem vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa. Den i Elbæk kender jeg meget nøje og ved, at der gøres et godt og grundigt Arbejde, ved ogsaa, at der leves et Liv, som er værdifuldt for den Ungdom, der er med i det. Men der er for kort Tid til Uddannelsen, der er kun 2 Aar, der skulde være mindst 3. Jeg har hørt, at der er rettet Henvendelse til Undervisningsministeriet om at gøre det muligt for Skolen at faa Uddannelsesstiden øget til 3 Aar, men at man ikke da — det har ikke været under den nuværende Undervisningsminister — mente at kunne fremme dette Ønske. Jeg vilde se med Glæde paa, om den nuværende højtærede Undervisningsminister vilde have sin Opmærksomhed vendt ogsaa imod disse Lærerskoler, da det, der udrettes gennem disse Skoler, nok kan siges at være et Forsøg, der er værd at lægge Mærke til.